

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 grudnia 2023 r.

ZP-KNPS.431.7.19.2023.AT

Pani
Beata Jackowska
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Boguszowie - Gorcach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 26, 27 i 30 października 2023 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1923) zespół kontrolerów: Agnieszka Toporowska - Karp - starszy specjalista, przewodnicząca zespołu, oraz Ewa Lasota – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania

i wypłacania tych świadczeń, oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2022 r. do dnia 26 października 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2022 r. do dnia 26 października 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 14 maja 2014 r. do dnia 26 października 2023 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 26 października 2023 r.,

Kontrola realizowana jest zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2023 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach w dniu 28.11.2023 r. W dniu 6.12.2023 r. dokonano sprostowania Projektu Wystąpienia Pokontrolnego na wniosek Dyrektora OPS w Boguszowie – Gorcach. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką w okresie objętym kontrolą kieruje Pani Beata Jackowska zatrudniona w OPS w Boguszowie-Gorcach od 1 listopada 2007 r., w tym na stanowisku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach od 18 sierpnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli, str. 283)

Burmistrz Miasta Boguszowa - Gorce upoważnił:

- Panią Beatę Jackowską - Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach na podstawie:
- ✓ Zarządzenia nr 921/2017 z dnia 18 sierpnia 2017 r. do:
  - załatwiania spraw, prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych,
  - załatwiania spraw, prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach zasiłków dla opiekunów,

- załatwiania spraw, prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach świadczeń jednorazowych, o których mowa w art.10 ust.1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
  - załatwiania spraw, prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - załatwiania spraw, prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach dłużników alimentacyjnych, w tym do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.
- Panią Mariolę Szostak - Zastępcę Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach na podstawie:
- ✓ Zarządzenia nr 984/2017 z dnia 9 października 2017 r. do prowadzenia postępowań oraz do wydawania decyzji w sprawach:
    - świadczeń rodzinnych,
    - zasiłków dla opiekunów,
    - świadczeń jednorazowych, o których mowa w art.10 ust.1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
    - świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
    - dłużników alimentacyjnych, w tym do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 984/2017 z dnia 9 października 2017 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach:
    - świadczeń rodzinnych,
    - zasiłków dla opiekunów,
    - świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
    - świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
    - dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 985/2017 z dnia 9 października 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:
- świadczeń rodzinnych,
  - zasiłków dla opiekunów,
  - świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
  - świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych .

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 985/2017 z dnia 9 października 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:
- świadczeń rodzinnych,
  - zasiłków dla opiekunów,
  - świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
  - dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 985/2017 z dnia 9 października 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:
- świadczeń rodzinnych,
  - zasiłków dla opiekunów,
  - świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
  - świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

[REDACTED]
[REDACTED]

✓ Zarządzenia nr 985/2017 z dnia 9 października 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:

- świadczeń rodzinnych,
- zasiłków dla opiekunów,
- świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

[REDACTED]
[REDACTED]

✓ Zarządzenia nr 985/2017 z dnia 9 października 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:

- świadczeń rodzinnych,
- zasiłków dla opiekunów,
- świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych .

[REDACTED]
[REDACTED]

✓ Zarządzenia nr 1019/2017 z dnia 1 grudnia 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:

- świadczeń rodzinnych,
- zasiłków dla opiekunów,
- świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 1019/2017 z dnia 1 grudnia 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:
    - świadczeń rodzinnych,
    - zasiłków dla opiekunów,
    - świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
    - świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
    - dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 1019/2017 z dnia 1 grudnia 2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:
    - świadczeń rodzinnych,
    - zasiłków dla opiekunów,
    - świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
    - świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
    - dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- ✓ Zarządzenia nr 395/2020 z dnia 2 stycznia 2020 r. do prowadzenia postępowań w sprawach:
    - świadczeń rodzinnych,
    - zasiłków dla opiekunów,

- świadczeń jednorazowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dłużników alimentacyjnych, w tym podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli, str.73-81, str.273-274)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Beata Jackowska - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach - zatrudniona od 1.11.2007 r. do nadal,
2. Pani Mariola Szostak - Zastępca Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach - zatrudniona w okresie od 16.06.2008 r. do nadal,

[Redacted text block containing multiple lines of blacked-out information]

(dowód: akta kontroli, str.275-276, 283)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz przekazywania wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia

dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2017 r., poz. 1466).
3. Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2023 r., poz. 1340).
4. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481).
5. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
6. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).
7. Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 1341).
8. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1923).

9. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234).
10. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) – zwanej dalej k.p.a.
12. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).
13. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 375 ze zm.).
14. Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 852).
15. Ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz.U. 2021 r., poz.672 ze zm.).
16. Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy.

Podczas kontroli dokumenty udostępnił i wyjaśnień udzielał:

1. Pani Beata Jackowska - Dyrektor Ośrodka,
2. Pani Mariola Szostak- Zastępca Dyrektora Ośrodka.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach został powołany na mocy Uchwały Nr XVIII/104/96 Rady Miejskiej w Boguszowie - Gorcach z dnia 27 marca 1996 roku.

W okresie objętym kontrolą OPS w Boguszowie - Gorcach działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/202/17 Rady Miejskiej w Boguszowie - Gorcach z dnia 27 lutego 2017 r. oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 8/2017 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach z dnia 24 listopada 2017 r.

(dowód: akta kontroli, str. 69)

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach, informuje interesantów o terminach składania wniosków podczas bezpośredniego kontaktu (w czasie wizyt interesantów w jednostce,

poprzez kontakt z pracownikiem socjalnym w przypadku osób korzystających z pomocy społecznej, poprzez kontakt z asystentem rodziny w przypadku osób objętych asystą). Na terenie jednostki w poczekalniach umieszczone są informacje o terminach składania wniosków. Ponadto w przypadku interesantów, których cechuje trudność w załatwianiu spraw urzędowych, nawiązuje się kontakt telefoniczny lub bezpośredni i przekazuje informacje o potrzebie złożenia wniosku. Informacje o terminach składania wniosków znajdują się również na stronie internetowej jednostki: www.opsboguszow.pl. W przypadku osób, które pobierają świadczenia uzależnione od niepełnosprawności, informacje wynikające z art.24 ustawy zawarte są w pouczeniach decyzji przyznających świadczenia”.

(dowód: akta kontroli, str.83)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przekazywane są w następujących formach:

- przelew na wskazany przez stronę rachunek bankowy,
- przekaz pocztowy,
- przelew masowy (umożliwienie pobrania świadczenia w bankomacie z wykorzystaniem kodu sms lub w siedzibie banku za okazaniem dokumentu tożsamości).

(dowód: akta kontroli, str.85)

Godziny pracy Ośrodka:

poniedziałek, środa i czwartek – 7:30-15:30

wtorek – 7:30-17:00

piątek – 7:30-14:00

(dowód: akta kontroli, str.87)

Z informacji przekazanej przez Dyrektora OPS w Boguszowie - Gorcach wynika, iż w okresie objętym kontrolą do Ośrodka nie wpływały skargi dotyczące obsługi klienta w związku z realizacją zadań wynikających z ustaw: o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, „Za życiem”, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

(dowód: akta kontroli, str.149)

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją nr 19.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2022/2023 do dnia kontroli do Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach wpłynęły 444 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych, na okres zasiłkowy 2023/2024 do dnia kontroli wpłynęły 153 wnioski

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 16 wniosków na okres zasiłkowy 2022/2023 oraz 1 wniosek na okres zasiłkowy 2023/2024. Do innych organów przekazano 5 wniosków w okresie zasiłkowym 2022/2023 oraz 0 wniosków w okresie zasiłkowym 2023/2024. Nie zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 26 wniosków w okresie zasiłkowym 2022/2023 oraz 1 wniosek w okresie zasiłkowym 2023/2024.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach wypłacono 5 421 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 1 553,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 4 025,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 308,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 13.

Ośrodek wypłacił 3611 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 26,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 37,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 194,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 277,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11 ust. 3 ustawy – 129,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11 ust. 4 ustawy - 85
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 62,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 500,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 679,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 10,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 964,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1 182.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 6 523 zasiłków pielęgnacyjnych, 1 537 świadczeń pielęgnacyjnych, 15 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 45 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 330 świadczeń rodzicielskich.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogusowie – Gorcach w okresie od 1.11.2022 r. do dnia kontroli zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 7 462 920,63 zł.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 świadczenia rodzinne pobierało 1080 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 340 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 112 rodzin,
- na 2 dzieci – 126 rodzin,
- na 3 dzieci – 70 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 32 rodziny.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do dnia kontroli Ośrodek wydał 958 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 72 decyzje odmowne. Od treści wydanych decyzji 17 wnioskodawców złożyło odwołania do organu II instancji. SKO utrzymało w mocy 4 zaskarżone decyzje. W pozostałych 13 przypadkach uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawy.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1. O.K. - 000318/517/03/2023 z dnia 29.03.2023 r.,
000916/517/10/2022 z dnia 24.10.2022 r.

2. E.K. - 000980/ZR/11/2022 z dnia 7.11.2022 r.,
001076/519A/11/2022 z dnia 14.11.2022 r.

3. E.Z. - 001264/ZP/12/2022 z dnia 29.12.2022 r.

4. S.J. - 000801/ZR/09/2022 z dnia 29.09.2022 r.,
000684/ZM/08/2023 z dnia 8.08.2023 r.,
000988-ZR/10/2023 z dnia 3.10.2023 r.

- 5.W.M.** - 001230/ZR/12/2022 z dnia 19.12.2022 r.,
00997/UD_511/10/2023 z dnia 4.10.2023 r.
- 6.I.W.** - 000769/ZR/09/2022 z dnia 26.09.2022 r.,
000385/ZR/04/2023 z dnia 25.04.2023 r.
- 7.K.S.** - 001082/517A/11/2022 z dnia 14.11.2022 r.,
001081/ZR/11/2022 z dnia 14.11.2022r.,
000906/ZR/10/2-22 z dnia 20.10.2022 r.
- 8.A.S.** - 000808/ZR/09/2022 z dnia 29.09.2022 r.
- 9.P.G.** - 001245/ZR/12/2022 z dnia 21.12.2022 r.,
001106/517A/11/2022 z dnia 16.11.2022 r.
- 10.M.K.** - 000500/517/06/2023 z dnia 7.06.2023 r.,
000499/517A/06/2013 z dnia 7.06.2023 r.,
000501/ZR/06/2023 z dnia 7.06.2023 r.,
000914/ZR/10/2022 z dnia 21.10.2022 r. ze zm.
- 11.N.R.** - 000620/ZP/07/2023 z dnia 28.07.2023 r.,
000765/SP/08/2023 z dnia 21.08.2023 r.
- 12.A.G.** - 000974/ZR/11/2022 z dnia 3.11.2022 r. ze zm.
- 13.Z.P.** - 000781/ZR/09/2022 z dnia 27.09.2022 r.
- 14.D.S.** - 000911/ZR/10/2022 z dnia 20.10.202 r.,
000491/ZR/06/2023 z dnia 1.06.2023 r.,
000492/517/06/2023 z dnia 1.06.2023 r.
- 15.E.W.** - 000963/ZR/11/2022 z dnia 2.11.2022 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 33 zasiłków rodzinnych oraz 47 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka – 2,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 1,
  - samotnego wychowywania dziecka – 3,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 12,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 2,
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 20,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 6,

- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
  - 2 zasiłków pielęgnacyjnych,
  - 1 świadczenia pielęgnacyjnego,
  - 1 specjalnego zasiłku opiekuńczego,
  - 4 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
  - 3 świadczeń rodzicielskich.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku, gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

OPS w Boguszowie - Gorcach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego.

W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,

- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają świadczenie pielęgnacyjne.

(dowód, akta kontroli, str.95)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach, w których Wnioskodawcą lub członkiem rodziny była osoba legitymująca się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, organ nie weryfikował danych tych osób w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMOoN/. Postępowanie kontrolne wykazało, w odniesieniu do decyzji ustalających prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności, że w aktach tych spraw znajdowały się dodatkowe dokumenty, tj. orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds. orzekania niepełnosprawności, natomiast nie było w nich informacji potwierdzających weryfikację członka rodziny z niepełnosprawnością w systemie, o którym wyżej mowa.

Zgodnie z art. 77 k.p.a. fakty znane organowi z urzędu nie wymagają zbierania dodatkowych dowodów. Jednak przepis szczególny, którym jest art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wprowadza w omawianym zakresie dodatkowe wymogi. Zgodnie z jego treścią organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio: informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812), obejmującej następujące dane: a) datę i rodzaj wydanego orzeczenia, b) wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, c) datę powstania niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, d) datę złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności, e) okres, na jaki zostało wydane orzeczenie, w związku z tym, weryfikacja osób za pomocą internetowego portalu informacyjno-usługowego /empatia/ w elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMOoN/ ma charakter obligatoryjny.

Jednocześnie należy wskazać, iż weryfikacja osoby w EKSMOoN nie musi być potwierdzona wydrukiem. W aktach sprawy, zgodnie z zasadą pisemności zawartą w art. 14 k.p.a. można dokonać adnotacji o przeprowadzonej weryfikacji. Natomiast wskazanie osoby oraz daty przeprowadzonego sprawdzenia pozwala zapewnić zgodność dokumentów elektronicznych z dokumentami papierowymi oraz stwierdzić, iż czynności dokonano w trakcie prowadzonego postępowania, a nie, np. po jego zakończeniu.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ nie weryfikował orzeczeń w systemie EKSMOoN, ponieważ w każdej sprawie strony przedstawiały do poszczególnych wniosków orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności osób zależnych, co organ uznawał za wystarczające. Od dnia kontroli organ będzie weryfikował wszystkie orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności.”

(dowód, akta kontroli, str.193)

2. We wszystkich skontrolowanych sprawach dotyczących przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, Organ w pouczeniu decyzji błędnie przytaczał przepisy dot. świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu wypłacanych w okresach cyklicznych, a nie przepisy dotyczące świadczeń jednorazowych. Pouczenie stanowi element składowy decyzji. Jego treść powinna być jasna i zrozumiała dla Wnioskodawcy w zakresie postępowania, którego jest Stroną.

Zgodnie z art. 9 k.p.a. organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznaności prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

W związku z powyższym, informowanie w decyzjach o regulacjach dotyczących przyznanego świadczenia należy uznać za uzasadnione.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ w decyzjach dotyczących jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka omyłkowo zamieszczał pouczenie dotyczące świadczeń cyklicznych (błędnie wprowadzono nieodpowiednią treść pouczenia w słowniki tekstów do decyzji systemu dziedzinowego). Organ będzie stosował w wydawanych decyzjach prawidłową treść pouczenia w sprawach jednorazowych (...).”

3. W sprawie nr 4 (S.J) Organ przed wydaniem decyzji administracyjnej odmawiającej prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami nie zapewnił Stronie czynnego udziału w postępowaniu zgodnie z treścią art.10 k.p.a. w zw. z art.79 a k.p.a. Organ nie zawiadomił strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz nie wskazywał przesłanek negatywnych oraz nie pouczył Strony o możliwości przedłożenia dodatkowych dowodów celem wykazania spełnienia przesłanek zależnych od Strony.

Zgodnie z treścią art. 10 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ponadto w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. Przepisy art. 10 § 2 i 3 stosuje się. O powyższym stanowi art. 79 a k.p.a. Zgodnie z jego treścią w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. W terminie wyznaczonym na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, strona może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia przesłanek.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ zapewnił Wnioskodawcy udział w każdym stadium postępowania, o czym mowa w art. 10 k.p.a. W toku postępowania Strona dostarczyła orzeczenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnoprawności w Województwie Dolnośląskim, co potwierdza wskazaną okoliczność. Istotnie nie zawiadomiono Strony o wskazaniu przesłanek zależnych od Strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem Strony (...) Strona dostarczyła wszelkie dokumenty, którymi dysponowała (...). Nie wystąpiły w sprawie żadne inne przesłanki zależne od Strony - orzeczenie wydał uprawniony organ WZON w toku postępowania odwoławczego. Strona nie mogła mieć wpływu na niespełnienie przesłanki, która zadecydowała o odmowie przyznania

jednego z dodatków. Strona dostarczając orzeczenie była świadoma braku możliwości przyznania świadczeń zależnych od ustalenia stopnia niepełnosprawności. Powyższe stanowiło przyczynę zaniechania zawiadomienia''.

(dowód akta kontroli str.151)

4. W sprawie nr 5 (W.M.) w postępowaniu do decyzji znak 001230/ZR/12/2022 z dnia 19.12.2022 r. ustalono prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego bez informacji potwierdzającej zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych osoby przebywającej na urlopie wychowawczym. Zgodnie z art. 23 b ust. 1 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych, organ właściwy ustalający prawo do świadczeń rodzinnych, w tym do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, informacji niezbędnych dla ustalenia powyższych uprawnień, a w tym przypadku informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, osoby przebywającej na urlopie wychowawczym, w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W ocenie organu sprawę rozstrzygnięto na podstawie wyczerpujących dowodów. W szczególności organ dysponuje zaświadczeniem pracodawcy złożonym jako załącznik do wniosku o ustalenie uprawnień do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku, z którego wynika, że jest zatrudniona od 16.05.2018 r. na czas nieokreślony i udzielono urlopu wychowawczego od 7.05.2022 r. do 6.04.2025 r. Zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych <Ustalając prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2 – 5, również zaświadczenie pracodawcy albo oświadczenie o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy, oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego >. Ustawa o świadczeniach rodzinnych w art.10 ust.1 i 5 nie uzależnia prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego od zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych. Wobec faktu, że Zespół Kontrolujący DUW uznał powyższe za nieprawidłowość,

od dnia kontroli organ będzie dokonywał weryfikacji świadczeniobiorców w Empatii w zakresie potwierdzenia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych”.

(dowód akta kontroli str.91)

5. W sprawie nr 11 (N.R.) zakończonej decyzją znak 000765/SP/08/2023 z dnia 21.08.2023 r. ustalono stronie prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na okres od 1.08.2023 r. do 31.07.2025 r., a w podstawie prawnej decyzji zawarto nieaktualne rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, zamiast obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (D. U. 2023 r., poz. 1340).

Art. 107 § 1 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Organ administracji publicznej powinien także podać miejsce publikacji tekstu pierwotnego lub jednolitego tekstu aktu oraz wskazać dane dotyczące ostatniej nowelizacji aktu.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Rozporządzenie MRPiPS z dnia 17 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji (...) zostało przywołane w podstawie prawnej omyłkowo (przez niedopatrzenie) zamiast rozporządzenia MRiPS z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania (...)”.

(dowód akta kontroli str.93)

6. W ww. sprawie w podstawie prawnej decyzji zawarto nieistniejące obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2020 r. w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w roku 2021, zamiast obowiązującego obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w danym roku kalendarzowym.

Analogicznie jak w punkcie opisanym powyżej zastosowanie tu ma art. 107 § 1 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2020 roku w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego za rok 2021 przywołano omyłkowo (przez niedopatrzenie) zamiast Obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 listopada 2020 r w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w 2021 r. ”.

(dowód akta kontroli str.95)

7. W podstawach prawnych wszystkich skontrolowanych decyzji nie przywoływano art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym, decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne. Przepis ten dotyczy istotnych dla postępowania rozwiązań takich jak nadanie rozstrzygnięciu rygoru natychmiastowej wykonalności. Umożliwia on niezwłoczną realizację decyzji administracyjnej w sprawie przyznania świadczeń rodzinnych i jako przepis szczególny ustawy o świadczeniach rodzinnych (lex specialis) ma pierwszeństwo przed ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Kodeks postępowania administracyjnego, zgodnie z zapisem ustawy, stosuje się jedynie w sprawach nieuregulowanych. Nadanie przez organ decyzji o przyznaniu świadczenia rygoru natychmiastowej wykonalności oznacza więc, że decyzja ta – pomimo braku przymiotu ostateczności – podlega wykonaniu i organ nie musi czekać z wypłatą przyznanego świadczenia do czasu jej uostatecznienia.

Analogicznie jak w punkcie 5, 6 zastosowanie ma tu art. 107 § 1 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ nie wskazywał rygoru natychmiastowej wykonalności we wskazanych decyzjach, ponieważ zgodnie z art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne. Natychmiastowa wykonalność decyzji wynika zatem z mocy ustawy”.

(dowód: akta kontroli, str.153)

8. We wszystkich skontrolowanych sprawach, w których Organ wydając decyzję odstąpił od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 k.p.a., w podstawie prawnej decyzji nie wskazał tego artykułu (przykładowo sprawa nr 3 –E.Z, nr 4-S.J., nr 5- W.M., nr 8- I.W.). Zgodnie z art. 107§ 4 k.p.a. można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona

w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania.

Analogicznie jak w opisanych punktach 5, 6, 7 zastosowanie ma tu art.107 § 1 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ przez niedopatrzenie (omyłko) nie wskazał w podstawach prawnych ww. decyzji art. 107§4 k.p.a.”.

(dowód akta kontroli str.155)

9. W decyzjach administracyjnych dotyczących ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego wydanych w sprawie nr 7 (K.S.) decyzja znak: 001082/517A/11/2022 z dnia 14.11.2022 r., oraz 10 (M.K.) decyzja znak: 000499/517A/06/2023 z dnia 7.06.2023 r., w ich rozstrzygnięciach orzeczono o prawie do świadczenia w pierwszej z wymienionych spraw w okresie od 12.10.2022 r. do 11.10.2023 r. w kwocie 1000,00 zł, w drugiej z wymienionych spraw w okresie od 22.05.2023 r. do 20.05.2024 r. w kwocie 1000,00 zł. W rozstrzygnięciu niniejszych decyzji nie wskazano, że świadczenie przysługuje w wysokości 1000,00 zł miesięcznie oraz nie wskazano przysługującej do wypłaty kwoty świadczenia za niepełne miesiące, tj. za październik 2022 r. i 2023, za maj 2023 r. i maj 2024 r.

Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. rozstrzygnięcie, jest jednym z najważniejszych składników decyzji administracyjnej. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi w związku z tym być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym z zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k.p.a.). Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko, bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ wskazał w decyzjach kwoty świadczenia rodzicielskiego przysługujące za niepełne miesiące jedynie w pouczeniach decyzji, ponieważ stosował taką praktykę. Decyzje zawierają w rozstrzygnięciach jedynie kwotę miesięczną, tzn. za pełny miesiąc. Mając na względzie, że powyższe zostało uznane przez zespół kontrolujący z DUW za nieprawidłowość, organ od dnia

kontroli będzie wskazywał kwoty za wszystkie miesiące (w tym za niepełne) w rozstrzygnięciach decyzji”.

(dowód akta kontroli str.157)

10. W sprawie nr 1 (O.K.) decyzja znak: 000318/517/03/2023 z dnia 29.03.2023 r., nr 10 (M.K.) decyzja znak: 000500/517/06/2023 z dnia 7.06.2023 r., nr 14 (D.S.) decyzja znak: 000492/517/06/2023 z dnia 1.06.2023 r. w rozstrzygnięciach decyzji ustalających prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, wpisano, że przyznaje się jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w kwocie 1000 zł. W rozstrzygnięciach niniejszych decyzji nie wskazano miesiąca, w którym świadczenie przysługuje. W treści decyzji nie określono również terminu wypłaty przyznanego świadczenia. W każdej z wymienionych spraw nie zawarto jakiegokolwiek informacji o terminie realizacji wypłat.

Analogicznie, jak w wyżej opisanej nieprawidłowości zastosowanie ma tu art.107 § 1 k.p.a., art. 6 k.p.a., jak i art. 8 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ nie wskazał w rozstrzygnięciach ww. decyzji miesiąca, w którym świadczenie przysługuje, mając na względzie jego jednorazowy charakter. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka jest świadczeniem jednorazowym, które w ocenie organu nie ma charakteru miesięcznego. Warunkiem uzyskania świadczenia jest w szczególności złożenie wniosku w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Ustawa o świadczeniach rodzinnych nie precyzuje, by świadczenie miało charakter miesięczny. Termin realizacji wypłaty świadczenia nie był natomiast wskazywany w decyzji przez niedopatrzenie (omyłkowo) (...)”.

(dowód: akta kontroli, str. 257)

11. W sprawie nr 7 (K.S.) organ w dniu 4.09.2023 r. wszczął postępowania administracyjne w związku ze zmianą sytuacji życiowej wnioskodawcy związanej z umieszczeniem dzieci L., A. i M. w pieczy zastępczej na mocy postanowienia sądowego z dnia 23.08.2023 r. Do dnia kontroli nie zakończono postępowania administracyjnego mającego na celu uchylenie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami na ww. dzieci.

Zgodnie z zasadą praworządności wyrażoną w art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, tym samym zobowiązane są przestrzegać terminów załatwiania spraw określonych w art. 35 k.p.a. Zgodnie z brzmieniem przywołanego przepisu prawa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki

(§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3. Ustawodawca treścią niniejszego zapisu założył możliwość, iż sprawa przedstawiona organowi do załatwienia może okazać się zbyt kompleksowa i zawiła, aby mógł on wydać rozstrzygnięcie w podstawowym terminie 1 miesiąca. W takiej sytuacji organ ma prawo do przedłużenia terminu jej załatwienia do 2 miesięcy od daty wszczęcia postępowania. Przy czym należy pamiętać, że o każdym przypadku niezakończona sprawa w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Obowiązek ten wynika z treści art. 36 § 1 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ nie wydał decyzji uchylającej prawo do świadczeń na A.S. przez niedopatrzenie. W sprawie Pani S. wydana była decyzja uchylająca świadczenie rodzicielskie, natomiast decyzje w sprawie świadczeń rodzinnych (zasiłków z dodatkami), mimo właściwie wszczętego postępowania, pozostały w obrocie prawnym. Organ niezwłocznie skorygował niedopatrzenie i decyzją z dnia 27.10.2023 r. uchylił decyzję dotyczącą zasiłków rodzinnych z dodatkami na A. Organ nie wydał decyzji uchylającej prawo do świadczeń na M. i L. w związku z brakiem informacji o dacie umieszczenia Laury w pieczy zastępczej (brak odpowiedzi z właściwej instytucji nie został zauważony, a sprawę odłożono do oczekujących) Niezwłocznie skorygowano niedopatrzenie, uzyskano stosowny dokument i wydano decyzję uchylającą w dniu 30.10.2023 r. Dwie decyzje zostały wysłane do Stron w dniu 30.10.2023 roku”.

(dowód akta kontroli str.195-210)

12. W sprawie nr 5 (N.R.) zakończonej decyzją znak 000765/SP/08/2023 z dnia 21.08.2023 r. Organ błędnie ustalił początkowy okres przysługiwania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego. Organ przyznał Stronie świadczenie pielęgnacyjne na okres od 1.08.2023. do końca ważności orzeczenia o niepełnosprawności tj. do dnia 31.07.2025 r. Z akt sprawy wynika, iż wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności został złożony w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w dniu 23.05.2023 r. Natomiast ostatnie zatrudnienie wnioskodawcy ustało w dniu 20.01.2023 r. W związku z powyższym mając na uwadze treść art. 24 pkt 2 a

ustawy o świadczeniach rodzinnych prawo do świadczenia pielęgnacyjnego powinno być przyznane od 1.05.2023r.

W myśl ww. artykułu jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ przyznał świadczenie pielęgnacyjne mając na względzie rezygnację Strony z pobierania zasiłku macierzyńskiego od 1.08.2023 r. – zaświadczenie z ZUS w aktach sprawy. Wydanie decyzji podparte jest wyrokiem WSA we Wrocławiu z dnia 9 października 2019 r. IV Sa/Wr 237/19 (wydruk w załączeniu) zgodnie z którym < Jako sprzeczna z zasadą równości, wyrażoną w art. 32 Konstytucji RP przedstawia się dopuszczalność kumulowania się prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, określonego w art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych i prawa do zasiłku macierzyńskiego, w przypadku jego pobierania po ustaniu zatrudnienia>. WSA we wskazanym wyroku podnosi, że pobieranie zasiłku macierzyńskiego nie zostało wymienione wśród innych świadczeń ekwiwalentnych wobec dochodów z pracy, stanowiących okoliczności wyłączające możliwość przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, wskazane w art. 17 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ale zgodnie z regulacją z art. 27 ust. 5 pkt 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, który dotyczy zbiegu uprawnień do wskazanych w tym przepisie świadczeń rodzinnych, wśród których wymienia się między innymi świadczenie rodzicielskie, będące odpowiednikiem zasiłku macierzyńskiego. Ma bowiem podobny charakter i podobny cel. Jak wynika z treści art. 27 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych ustawodawca wprowadził zasadę wyboru jednego z przysługujących świadczeń. Takie unormowanie jednoznacznie wskazuje zamysł i intencje ustawodawcy realizującego w ten sposób określoną konstytucyjnie zasadę pomocniczości. Skoro zatem owa subsydiarność przejawia się poprzez zachowanie równowagi w przypadku zbiegu uprawnień do kilku świadczeń poprzez wykluczenie możliwości kumulatywnego pobierania świadczeń rodzinnych, to zachowanie tej równowagi winno mieć zastosowanie także w przypadku kumulacji uprawnień do zasiłku macierzyńskiego i świadczenia pielęgnacyjnego.

Tym samym w ocenie organu świadczenie należało przyznać od 01.08.2023 roku”.

(dowód: akta kontroli, str.97- 103)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż powyższy cytowany wyrok oraz poprzedzające go decyzje organów I i II stopnia został uchylone wyrokiem NSA sygn. akt I OSK 89/20 z 24.06.2020 r.

W ocenie NSA „katalog przesłanek negatywnych, zawarty w art. 17 ust. 5 uśr ma charakter zamknięty. Gdy ustawodawca pragnie jakąś kategorię osób wyzuć z prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, obowiązany jest to uczynić wprowadzając w sposób zgodny z art. 2 Konstytucji RP (zasadą przyzwoitej legislacji, zgodnie z którą regulacja ustawowa musi się cechować odpowiednim stopniem precyzji) jednoznaczny przepis, zawierający przesłankę negatywną w stosunku do treści normatywnej art. 17 ust. 1 uśr. Tylko w przypadku regulacji ustawowej, zawierającej przesłankę negatywną, możliwe byłoby ocenienie, czy odstępstwo od zasady równości, wprowadzone w ustawie, <nie jawi się jako niedopuszczalne> (cz. III pkt 3.3. uzasadnienia wyroku TK z 26.6.2019 r. SK 2/17, OTK-A 2019/36. (...)). W świetle przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych art. 27 ust. 5 uśr ma charakter porządkujący. Mowa jest w nim ogólnie o tym, że w przypadku zbiegu uprawnień osoba uprawniona ma prawo wyboru jednego z wymienionych świadczeń. Przepis ten nie wyjaśnia zakresu użytego w nim pojęcia <zbieg uprawnień>. Zakres ten konkretyzują inne przepisy tej ustawy, w tym m.in. art. 17c ust. 9 pkt 1 (odnoszący się wyłącznie do świadczenia rodzicielskiego: <Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli: 1) co najmniej jeden z rodziców dziecka... otrzymują zasiłek macierzyński..>" - verba legis) i art. 17 ust. 5 uśr (odnoszący się wyłącznie do świadczenia pielęgnacyjnego - milczący co do zasiłku macierzyńskiego). Dlatego z art. 27 ust. 5 uśr nie można wywodzić generalnego zakazu kumulacji świadczeń rodzinnych (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z 14.2.2017 r. II SA/Ol 9/17, cbosa), a tym bardziej kumulacji świadczeń rodzinnych z innego rodzaju świadczeniami o charakterze ubezpieczeniowym - w szczególności z zasiłkiem macierzyńskim. (...) W szczególności brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, że wskazanie w punkcie 1 ust. 5 art. 27 uśr świadczenia rodzicielskiego lub świadczenia pielęgnacyjnego (punkt 2 ust. 5 art. 27 uśr) pozwala w drodze analogii do uznania, że matce dziecka przysługuje prawo wyboru <jednego z tych świadczeń> (verba legis w końcu zdania tego przepisu, między myślnikami), w postaci zasiłku macierzyńskiego (przyznawanego na podstawie innej ustawy i niewymienionego wśród świadczeń w ustępie 5 art. 27 uśr). Zgodnie z zasadą racjonalności prawodawcy, gdyby ustawodawca chciał wprowadzić zasiłek macierzyński jako przesłankę negatywną art. 17 ust. 5 uśr, bądź obowiązek wyboru między świadczeniami pozostającymi w zbiegu (art. 27 ust. 5 uśr), to dokonując kolejnych nowelizacji art. 17 bądź art. 27 uśr, wprost wskazałby zasiłek

macierzyński jako jedno ze świadczeń, enumeratywnie wymienionych w art. 17 ust. 5 czy art. 27 ust. 5 uśr (tak jak to uczynił w art. 17c ust. 9 pkt 1 uśr) ”.

13. W sprawie nr 1 (O.K.) Organ wypłacił Stronie świadczenie na podstawie decyzji, której nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, jak również w podstawie prawnej decyzji nie przytoczono art. 32 ust.1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych, przed upływem terminu do wniesienia odwołania.

Organ przyznał Panu O.K. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka decyzją nr 0003181/517/03/2023 z dnia 29.03.2023 r. W podstawie prawnej decyzji nie przywołano art. 108 k.p.a jak również brak jest art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych, na podstawie, którego decyzje przyznające świadczenia rodzinne na korzyść strony są natychmiast wykonalne. Strona decyzję odebrała w dniu 14.04.2023 r. Organ przyznane świadczenie wypłacił w dniu 17.04.2023 r. na podstawie listy wypłat nr 000110/2023 z dnia 17.04.2023 r.

(dowód akta kontroli str.161-164)

Zgodnie z art. 130 § 1 k.p.a. decyzja przed upływem terminu do wniesienia odwołania nie ulega wykonaniu. Natomiast stosownie do § 2 art. 130 k.p.a. wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Od tej zasady zostały wprowadzone wyjątki w § 3 art. 130 k.p.a, a mianowicie przepisów o wstrzymaniu decyzji przewidzianych w § 1 i 2 nie stosuje się, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności oraz gdy decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Istotą natychmiastowej wykonalności decyzji administracyjnych jest to, że decyzja staje się wykonalna, mimo że nie jest ostateczna. Nadanie przez organ decyzji o przyznaniu świadczenia rygoru natychmiastowej wykonalności oznacza więc, że decyzja ta - pomimo braku przymiotu ostateczności - podlega wykonaniu i organ nie musi czekać z wypłatą przyznanego świadczenia do czasu jej uostatecznienia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ wypłacił świadczenie przed uprawomocnieniem się decyzji mając na względzie zapisy art. 110 §1 k.p.a., zgodnie z którym organ jest związany decyzją od chwili jej doręczenia. Decyzję doręczono 14.04.2023 r., natomiast zrealizowano 17.04.2023 r. Ponadto zgodnie z art. 130 § 3 k.p.a., przepisów o niewykonaniu decyzji, w której nie upłynął termin do wniesienia odwołania, nie stosuje się w przypadku, gdy decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Zgodnie zaś z art.32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych <Decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości

świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne>. Podkreślam również, że decyzja była w całości zgodna z żądaniem Strony, która nie wniosła od niej odwołania, zatem nie doszło do niezgodnego z prawem wydatkowania środków publicznych. Ponadto świadczenia rodzinne ulokowane są w systemie zabezpieczenia społecznego, który z zasady dba o jak najszybszą realizację potrzeb obywateli. Celem nadrzędnym wydaje się zatem być możliwie szybka realizacja świadczeń zabezpieczających potrzeby bytowe osób o najniższych dochodach, o czym świadczy natychmiastowa ich wykonalność z mocy prawa”.

(dowód akta kontroli str.159)

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach realizował świadczenia rodzinne dla 7 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 5 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 1 rodzina,
- na 2 dzieci – 2 rodziny,
- na 3 dzieci – 2 rodziny,
- na 4 i więcej dzieci – 0 rodzin.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do dnia kontroli, Ośrodek wydał 13 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji żaden z wnioskodawców nie złożył odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1. I.B. - 000516/SP/06/2023 z dnia 14.06.2023 r.,

000799/SP/08/2023 z dnia 30.08.2023 r.

2. V.C.C.M. - 000841/ZR/09/2023 z dnia 6.09.2023 r.,

000961/517A/09/2023 z dnia 25.09.2023 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające dane osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne oraz dane członków jej rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenie o nadaniu nr PESEL dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

OPS w Boguszowie - Gorcach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczenia prowadzone było terminowo. Termin jego wypłaty był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 1 (I.B.), w której Strona wnioskowała o świadczenie pielęgnacyjne, a członkiem rodziny była osoba legitymująca się orzeczeniem o niepełnosprawności, organ nie weryfikował danych tych osób w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMoON/. Postępowanie kontrolne wykazało, w odniesieniu do decyzji ustalających prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od niepełnosprawności, że w aktach tych spraw znajdowały się dodatkowe dokumenty, tj. orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności wydane przez powiatowe zespoły ds.

orzekania niepełnosprawności, natomiast nie było w nich informacji potwierdzających weryfikację członka rodziny z niepełnosprawnością w systemie, o którym wyżej mowa.

Zgodnie z art. 77 k.p.a. fakty znane organowi z urzędu nie wymagają zbierania dodatkowych dowodów. Jednak przepis szczególny, którym jest art. 23 b ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych, wprowadza w omawianym zakresie dodatkowe wymogi. Zgodnie z jego treścią organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL, o którym mowa w przepisach o ewidencji ludności, oraz drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w przepisach o systemie informacji oświatowej, z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych, odpowiednio: informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812), obejmującej następujące dane: a) datę i rodzaj wydanego orzeczenia, b) wskazania, o których mowa w art. 6 b ust. 3 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, c) datę powstania niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, d) datę złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności, e) okres, na jaki zostało wydane orzeczenie, w związku z tym, weryfikacja osób za pomocą internetowego portalu informacyjno-usługowego /empatia/ w elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMoON/ ma charakter obligatoryjny.

Jednocześnie należy wskazać, iż weryfikacja osoby w EKSMoON nie musi być potwierdzona wydrukiem. W aktach sprawy, zgodnie z zasadą pisemności zawartą w art. 14 k.p.a., można dokonać adnotacji o przeprowadzonej weryfikacji. Natomiast wskazanie osoby oraz daty przeprowadzonego sprawdzenia pozwala zapewnić zgodność dokumentów elektronicznych z dokumentami papierowymi oraz stwierdzić, iż czynności dokonano w trakcie prowadzonego postępowania, a nie, np. po jego zakończeniu.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ nie zweryfikował orzeczenia w systemie EKSMOnN, ponieważ Strona przedstawiła do wniosku orzeczenie o stopniu niepełnosprawności dziecka, co organ uznał za wystarczające. Od dnia kontroli organ będzie weryfikował wszystkie orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności w systemie EKSMOoN”.

(dowód akta kontroli str.197)

2. W podstawach prawnych wszystkich skontrolowanych decyzji dot. ustalania prawa do świadczeń rodzinnych dla osób ze statusem UKR nie przywoływano art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którym, decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne. Przepis ten dotyczy istotnych dla postępowania rozwiązań takich jak nadanie rozstrzygnięciu rygoru natychmiastowej wykonalności. Umożliwia on niezwłoczną realizację decyzji administracyjnej w sprawie przyznania świadczeń rodzinnych i jako przepis szczególny ustawy o świadczeniach rodzinnych (lex specialis) ma pierwszeństwo przed ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. Kodeks postępowania administracyjnego, zgodnie z zapisem ustawy, stosuje się jedynie w sprawach nieuregulowanych. Zastosowanie ma tu art. 107 k.p.a. cytowany na stronie 16 niniejszego projektu wystąpienia. Nadanie przez organ decyzji o przyznaniu świadczenia natychmiastowej wykonalności oznacza więc, że decyzja ta – pomimo braku przymiotu ostateczności – podlega wykonaniu i organ nie musi czekać z wypłatą przyznanego świadczenia do czasu jej uostatecznienia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ nie wskazywał natychmiastowej wykonalności we wskazanych decyzjach, ponieważ zgodnie z art. 32 ust. 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych „decyzje przyznające świadczenia rodzinne oraz decyzje w sprawie zmiany wysokości świadczeń rodzinnych na korzyść strony są natychmiast wykonalne”. Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust.1 przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 20036 r. o świadczeniach rodzinnych, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją dostęp do rynku pracy. Natychmiastowa wykonalność decyzji wynika zatem z mocy ustawy”.

3. We wszystkich skontrolowanych sprawach, w których Organ wydając decyzję odstąpił od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 k.p.a., w podstawie prawnej decyzji nie wskazał tego artykułu. Zgodnie z art. 107 § 4 k.p.a. można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania.

Analogicznie jak w punkcie opisanym wyżej ma tu zastosowanie art. 107 k.p.a. cytowany na stronie 16 niniejszego projektu wystąpienia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ przez niedopatrzenie (omylkowo) nie wskazał w podstawach prawnych ww. decyzji art.107 § 4 k.p.a. (...)”.

(dowód akta kontroli str.167)

4. W sprawie nr 2 (V.C.C.M), Organ w decyzji nr: 000841/ZR/09/2023 z 6.09.2023 r. przyznającej zasiłek rodzinny, błędnie pouczył Stronę o środkach zaskarżenia decyzji. Organ wskazał, że Strona może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w terminie 14 dni od daty doręczenia. W sprawie poddanej kontroli Ośrodek odstąpił w decyzji od uzasadnienia z powodu uwzględnienia w całości żądania strony.

Zgodnie z treścią art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a. decyzja administracyjna zawiera pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Pouczenie o środkach zaskarżenia decyzji określa charakter decyzji, czy jest ona nieostateczna, czy też jest ostateczna i w jakim trybie można dokonać jej weryfikacji. Pouczenie stanowi wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania (art. 8 k.p.a.) oraz zasady udzielania informacji (art. 9 k.p.a.) na każdym etapie postępowania, ale jest także obligatoryjnym elementem każdej decyzji. Pouczenie stanowi na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Zawiera informacje dotyczące trybu zaskarżenia w toku instancji administracyjnych, wniesienia skargi do sądu administracyjnego lub też przeniesienia sprawy na drogę postępowania przed sądem powszechnym.

Zatem w pouczeniu decyzji Organ winien wskazać, że Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ przez niedopatrzenie stosował błędne pouczenie (...)”.

(dowód akta kontroli str.199)

5. W decyzji administracyjnej dotyczącej ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego wydanej w sprawie nr 2 (V.C.C.M) - w rozstrzygnięciu orzeczono o prawie do świadczenia w okresie od 15.08.2023 r. do 04.03.2024 w kwocie 1 000,00 zł miesięcznie. W rozstrzygnięciu nie wskazano przysługującej do wypłaty kwoty świadczenia za niepełne miesiące, tj. za sierpień 2023 r. i za marzec 2024 r. Analogicznie Organ postąpił sporządzając decyzje dotyczące ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w sprawie nr 1 (I.B.) - w rozstrzygnięciu orzeczono o prawie do świadczenia odpowiednio w okresie od 1.04.2023 r. do 24.08.2024 r., oraz w okresie od 1.04.2023 r. do 4.03.2024 r. w kwocie 2 458,00 zł miesięcznie. W rozstrzygnięciach nie wskazano przysługującej do wypłaty kwoty świadczenia za niepełne miesiące, tj. sierpień 2023 r. i marzec 2024 r.

Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. rozstrzygnięcie, jest jednym z najważniejszych składników decyzji administracyjnej. Wynika to z władczego charakteru aktu administracyjnego, który kształtuje prawa i obowiązki strony i musi w związku z tym być jednoznaczny i precyzyjny. Obowiązek taki wynika z podstawowych zasad postępowania administracyjnego, w tym z zasady praworządności (art. 6 k.p.a.), jak i zasady pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 k.p.a.). Rozstrzygnięcie będące treścią decyzji winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego w sposób nie budzący wątpliwości, jakie uprawnienia zostały przyznane lub jakie obowiązki zostały na stronę nałożone. Tylko bowiem spełnienie powyższej przesłanki może zostać potraktowane jako należyte zrealizowanie przez organ (podmiot wydający decyzję) normy art. 8 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 2 (V.C.C.M.) wyjaśnił:

„Organ wskazał w decyzji kwoty świadczenia rodzicielskiego przysługującego za niepełne miesiące jedynie w pouczeniu decyzji, ponieważ stosował taką praktykę. Decyzja zawiera w rozstrzygnięciu jedynie kwotę miesięczną, tzn. za pełen miesiąc (...)”.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 1 (I.B.) wyjaśnił:

„Organ nie wskazał kwot świadczeń za niepełne miesiące w rozstrzygnięciu decyzji, ponieważ zamieszczał te informacje w pouczeniu decyzji (organ stosował taką praktykę). Od dnia kontroli organ będzie zamieszczał informacje o kwotach świadczeń za niepełne miesiące w rozstrzygnięciu decyzji”.

„Organ nie wskazał kwoty świadczenia za niepełny sierpień 2023 r. w rozstrzygnięciu decyzji, ponieważ zamieścił tę informację w pouczeniu decyzji (organ stosował taką praktykę) (...)”.

(dowód akta kontroli str.169-180)

6. W decyzji nr 000799/SP/08/2023 ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w sprawie nr 1 (I.B.) Organ błędnie ustalił w rozstrzygnięciu początkową datę przysługiwania świadczenia od 1.04.2023 r., zamiast od 25.08.2023 r.

W oparciu o wniosek złożony w dniu 12.06.2023 r. , w którym Strona (I.B.) zawnioskowała o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej została wydana decyzja nr 000516/SP/06/2023 z dnia 14.06.2023 r. Tą decyzją organ przyznał ww. świadczenie na okres od 1.04.2023 r. do 24.08.2023 r.

W oparciu o wniosek złożony w dniu 28.08.2023 r. , w którym Strona (I.B.) zawnioskowała o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej została wydana decyzja nr 000799/SP/08/2023 z dnia 30.08.2023 r. Tą decyzją organ przyznał ww. świadczenie na okres od 1.04.2023 r. do 4.03.2024 r.

W związku z tym, iż zgodnie z art. 104 § 2 k.p.a. decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji, organ nie mógł w kolejnej decyzji rozstrzygnąć o prawie do świadczenia w tożsamym okresie jak w decyzji pierwotnej od 1.04.2023 do 24.08.2023 r.

Zgodnie z art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej , który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

„(...) rozstrzygnięcie sprawy decyzją merytoryczną, pomimo istnienia w obrocie prawnym ostatecznej decyzji wydanych w tożsamym przedmiocie, prowadziłoby do nieważności takiej decyzji – art. 156 § 1 k.p.a. Nawet nieostateczna decyzja administracyjna wyklucza możliwość wydania w rozstrzygniętym nią przedmiocie decyzji kolejnej” (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 31 stycznia 2019 r. IISA/Po741/18).

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ omyłkowo ustalił świadczenie od 1.04.2023 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności. Organ prawidłowo podjął wypłatę świadczenia (od 25.08.2023 r.). Organ będzie stosował w rozstrzygnięciach właściwe daty przyznania świadczeń”.

(dowód akta kontroli str.181-186)

3. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranych na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach, w okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 16 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 2 przekazanych spraw:

1. N.P.

2. E.M.

W skontrolowanych sprawach Strony informowały w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach sprawy były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonych i rozstrzygniętych przez Ośrodek wnioskach podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL.

Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonym wnioskiem oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów o których mowa w art. 35 k.p.a. W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 2 457 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna na łączną kwotę 1 285 193,21 zł.

W okresie tym wydał 187 decyzji administracyjnych, w tym 1 decyzję odmowną. Od treści wydanych decyzji 1 ze stron wniosła odwołania do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy decyzję odmowną.

W związku z tym, że na dzień kontroli żadna z rodzin nie pobierała zasiłku dla opiekuna, odstąpiono od kontroli OPS w Boguszowie - Gorcach w tym zakresie.

5. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2022/2023 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 145 osobom z 111 rodzin

W okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia 30.09.2023 r. wypłacono 1 621 świadczeń na łączną kwotę 631 936,95 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 1 478 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 119 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 24 świadczenia.

W okresie świadczeniowym 2022/2023 Ośrodek wydał 153 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym 6 decyzji odmownych. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W okresie świadczeniowym 2023/2024 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 121 osobom z 89 rodzin. W tym okresie wypłacono 126 świadczeń na łączną kwotę 50 779,26 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 115 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 8 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 3 świadczenia.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację 5 spraw dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 7 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.M.S. – 000125/FA/10/2022 z dnia 11.10.2022.r.,

000126/FA/10/2022 z dnia 11.10.2022 r.

2.K.F. – 000036/FA/05/2023 z dnia 22.05.2023 r.

3.E.W. – 000098/FA/09/2022 z dnia 28.09.2022 r.,

000123/FA/10/2022 z dnia 10.10.2022 r.,

000124/FA/10/2022 z dnia 10.10.2022 r.

4.D.K. – 000092/FA/09/2022 z dnia 28.09.2022 r.

5.K.R. – 000087/FA/09/2022 z dnia 27.09.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było

terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ośrodek w przypadku powstania zaległości stanowiących równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych w trybie art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeksu postępowania karnego (t. j. Dz. U. z 2022 poz. 1375) zawiadamiał organy Policji o możliwości popełnienia przez zobowiązanych przestępstwa z art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (K.F.) decyzja administracyjna znak: 000036/FA/05/2023 z dnia 22.05.2023 r. została wysłana do Strony po upływie ponad miesiąca od jej sporządzenia, tj. 5.07.2023 r.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym

podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia. Doręczenie decyzji winno nastąpić niezwłocznie po jej wydaniu.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Decyzja nie została doręczona Stronie natychmiast po jej sporządzeniu, co zostało przeoczone. Organ po zauważeniu przeoczenia natychmiast dokonał wysyłki decyzji. Organ będzie stosował zasadę niezwłocznego wydawania i doręczania decyzji stronom postępowania”.

(dowód akta kontroli str.211)

2. W sprawie nr 2 (K.F.) wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego przyznanych decyzją znak: 000036/FA/05/2023 z dnia 22.05.2023 r. została zrealizowana przed doręczeniem Stronie ww. decyzji.

Zgodnie z art. 110 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ omyłkowo wypłacił świadczenie przed doręczeniem decyzji Stronie. Organ będzie stosował się do postanowień art. 110 k.p.a.”.

(dowód akta kontroli str.213-228)

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993).

W okresie świadczeniowym 2022/2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach zarejestrowanych było 469 dłużników alimentacyjnych, w stosunku do których Ośrodek prowadził postępowanie. W 51 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Otrzymano 43 wnioski od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W 28 sprawach przeprowadzono wywiad oraz odebrano oświadczenie majątkowe. Zobowiązano 9 dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy. Poinformowano PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej 17 dłużników alimentacyjnych. Ośrodek wystąpił z 14 wnioskami do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienia do kierowania

pojazdami. W okresie objętym kontrolą zwrócono się do starosty z 1 wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Przekazano w ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych 20 wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wszczął 9 postępowań o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Na dzień kontroli, tj. na 26.10.2023 r. Ośrodek wydał 3 decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazywano aktualizacje informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach w okresie objętym kontrolą zgłaszał zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej.
2. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(dowód: akta kontroli, str.145)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji (art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

Dyrektor wyjaśnił:

„ (...) osoby składające wnioski o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, mimo konieczności wypełniania formularza (...), najczęściej nie podają informacji niezbędnych do wytoczenia powództwa. Oświadczenia Stron (...) w szczególności zawierają zapisy: - rodzice nie żyją, - nie dotyczy, - brak informacji, brak wiedzy, - nie posiadam żadnych informacji, - brak wiedzy o rodzinie dłużnika, - brak takich osób, - nie znam takiej osoby. W ramach postępowań o ustalenie uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego brak jest dostępu do informacji na temat sytuacji rodzinnej, dochodowej i zdrowotnej dziadków osób uprawnionych, nadto do informacji, czy dziadkowie dobrowolnie wywiązują się ze swojego

obowiązku alimentacyjnego(...). Ponadto wiele osób innych niż dłużnicy, a zobowiązanych do alimentacji wobec świadczeniobiorców FA, to osoby objęte systemem pomocy społecznej, z różnych przyczyn niepracujące, wymagające wsparcia, często w formie finansowej, ale i opiekuńczej.(...)”.

(dowód, akta kontroli, str.147)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 7 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (B.C.), nr 2 (T.B.), nr 3 (M.O.), nr 4 (K.M.), nr 5 (P.J.), nr 6 (A.P.), nr 7 (W.R.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował

z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. Zawiadomienia do dłużnika o przyznaniu świadczeń wierzycielowi, wnioski o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika, wezwania na wywiad sporządzano przed odebraniem decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla wierzyciela.

Art. 110 § 1 k.p.a. stanowi, że organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

Decyzja procesowa, jako akt podjęty, a następnie uzewnętrzniony przez jego wydanie, nabiera cech decyzji administracyjnej przez zakomunikowanie treści tego aktu stronie. Dopóki nie zostanie zakomunikowana stronie, dopóty jest aktem nie wywierającym żadnych dla strony skutków. Uzewnętrznienie decyzji w stosunku do strony stwarza nową sytuację procesową (np. możliwość wniesienia odwołania). Doręczenie lub ogłoszenie decyzji stanowi jej wprowadzenie do obrotu prawnego. Od tego dopiero momentu decyzja wiąże organ administracji publicznej i stronę.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ sporządzał wymienioną dokumentację najczęściej w dacie przygotowania decyzji administracyjnej o przyznaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ponieważ powyższa praktyka pozwalała na bezzwłoczne i sprawne wykonywanie działań przewidzianych ustawą. Organ nie będzie sporządzać zawiadomień do dłużnika i wniosków o podjęcie działań oraz wezwań na wywiad przed odebraniem przez wierzyciela decyzji przyznającej świadczenie”.

(dowód akta kontroli str.229)

2. We wszystkich skontrolowanych sprawach dot. dłużników alimentacyjnych Organ w kierowanych informacjach do organu właściwego wierzyciela wskazywał należności wobec wierzyciela alimentacyjnego i wobec likwidatora funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z treścią art.27 ust. 7 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów organ właściwy wierzyciela przekazuje organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, czyli należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej

na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałe z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej – do ich całkowitego zaspokojenia.

Zgodnie z art. 9 k.p.a. organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Zatem sporządzane pisma przekazujące informacje o należnościach dłużnika alimentacyjnego winny być sporządzone rzetelnie, aby nie powodowały niedomówień. Za powyższym przemawia również określona w art. 8 k.p.a. zasada zaufania do władzy publicznej.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ we wnioskach o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego omyłkowo podawał informacje o zobowiązaniach dłużnika względem wierzyciela alimentacyjnego oraz likwidatora funduszu alimentacyjnego czerpiąc je z zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji. (...)”

(dowód akta kontroli str.231)

3. W sprawie nr 2 (T.B.) Organ wniosek o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego alimentacyjnego po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego decyzją nr 000036/FA/05/2023 z dnia 22.05.2023 r. przygotował dopiero w dniu 26.10.2023 r., a więc z naruszeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

Zgodnie z zasadą praworządności wyrażoną w art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, tym samym zobowiązane są przestrzegać terminów załatwiania spraw określonych w art. 35 k.p.a. Zgodnie z brzmieniem przywołanego przepisu prawa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3. Ustawodawca treścią niniejszego zapisu założył możliwość, iż sprawa przedstawiona organowi do załatwienia może okazać się zbyt kompleksowa i zawiła, aby mógł on wydać rozstrzygnięcie w podstawowym terminie 1 miesiąca. W takiej sytuacji organ ma prawo do

przedłużenia terminu jej załatwienia do 2 miesięcy od daty wszczęcia postępowania. Przy czym należy pamiętać, że o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Obowiązek ten wynika z treści art. 36 § 1 k.p.a.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ poprzez niedopatrzenie nie sporządził wniosku o przyłączenie do postępowania po wydaniu pierwszej decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Organ skierował natomiast do Komornika Sądowego za pismem przewodnim decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego ze wskazaniem sygnatury, pod którą prowadzone jest postępowanie egzekucyjne (pismo z dnia 22.05.2023 r.). Decyzja zawiera również harmonogram wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Następnie, po zauważeniu niedopatrzenia, w dniu 26.10.2023r. organ sporządził wniosek o przyłączenie do egzekucji (...)”.

(dowód akta kontroli str.233)

4. W sprawie nr 2 (T.B.) Organ we wniosku do komornika wskazał, że decyzja przyznająca świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla wierzyciela nr 000036/FA/05/2023 z dnia 22.05.2023 r. stała się ostateczna 6.06.2023 r., mimo iż wysłana była dopiero w lipcu 2023 r. Pojęcie decyzji ostatecznej zostało przez ustawodawcę określone w art. 16 § 1 k.p.a., zgodnie z którym ostatecznymi są decyzje, od których nie służy odwołanie lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„(...) błędnie wskazano datę atrybutu ostateczności pierwszej decyzji (winno być 21.07.2023 r.) - doszło do omyłki pisarskiej (...)”.

(dowód akta kontroli str.233)

5. Do sporządzanych wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej Organ dołączał komornikowi sądowemu nieostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w art. 27 ust. 8 nakazuje, aby do wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej organ dołączał ostateczną decyzję przyznającą świadczenie.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ przekazywał wymienioną dokumentację, ponieważ powyższa praktyka pozwalała na bezzwłoczne i sprawne wykonywanie działań przewidzianych ustawą. Ponadto w sytuacji braku decyzji (która jest natychmiast wykonalna) komornik mógł przekazać środki z egzekucji wierzycielce, co spowodowałoby konieczność uchylania prawa do świadczeń, a nawet żądania ich zwrotu (takie sytuacje miały miejsce w poprzednich latach). Przekazywanie komornikowi decyzji przed ich uprawomocnieniem przeciwdziała takim sytuacjom”.

(dowód akta kontroli str.235)

6. W sprawie nr 1 (B.C.) po wydaniu decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego w dniu 22.05.2023 r. i w sprawie nr 4 (K.M.) po wydaniu decyzji w dniu 28.09.2022 r. Organ nie sporządził wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego mimo, iż decyzje przyznające świadczenia z funduszu alimentacyjnego stały się ostateczne.

Zgodnie z art. 27 ust. 3 a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności, o których mowa w ust. 3 przyłącza się do tego postępowania.

Do wniosku o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego zgodnie z art. 27 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela dołącza:

- 1) Ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej,
- 2) Informację o rozpoczęciu realizacji decyzji, terminie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

Dyrektor Ośrodka w sprawie dłużnika alimentacyjnego B.C. wyjaśnił:

„ Organ wniosek o przyłączenie do egzekucji komorniczej dotyczącej Pana B.C. sporządził w roku 2019, po uprawomocnieniu się pierwszej decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Zgodnie z art. 27 ust. 3a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów < Jeżeli jest prowadzone postępowanie egzekucyjne w celu zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej z tytułu alimentów, organ właściwy wierzyciela, który wypłacał świadczenia z funduszu alimentacyjnego, będący wierzycielem należności, o których mowa w ust. 3, przyłącza się do tego postępowania. Organ, który przyłącza się do postępowania

egzekucyjnego» ma te same prawa co wierzyciel uprawniony z tytułu alimentów>. W ocenie organu przepis o przyłączeniu się do postępowania wskazuje na konieczność jednorazowego przyłączenia do postępowania egzekucyjnego. Dalsze czynności organu w postępowaniu egzekucyjnym polegają między innymi na przekazywaniu danemu komornikowi decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Decyzje każdorazowo zawierają harmonogram wypłat świadczeń na kolejne okresy. Decyzje zmieniające wysokość świadczeń również zawierają harmonogram wypłat. Decyzje przekazywane są komornikom za pismem przewodnim. Prawdopodobnie powyższego postępowania organu wydaje się potwierdzać fakt, że żaden komornik dotychczas nie zakwestionował jednorazowego przyłączenia organu do każdego z prowadzonych postępowań egzekucyjnych''.

(dowód akta kontroli str.237)

Dyrektor Ośrodka w sprawie dłużnika alimentacyjnego K.M. wyjaśnił:

„ Organ nie sporządził wniosku o przyłączenie do egzekucji, ponieważ wniosek o przyłączenie do egzekucji komorniczej dotyczącej Pana K.M. został sporządzony 08.05.2019r., tj. po uprawomocnieniu pierwszej decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego (wydana 18.04.2019r., doręczona Stronie 18.04.2019r.)(...)''.

(dowód akta kontroli str.259)

6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1923).

W okresie od 1.01.2017 r. do dnia kontroli do Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie - Gorcach wpłynęło 5 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 3 osobom. Ośrodek wydał 5 decyzji administracyjnych w sprawie jednorazowego świadczenia, w tym 1 odmowną. Od treści wydanej decyzji strona nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym 2 decyzje administracyjne o następujących numerach:

1. J.B. – 000004/JS/01/2019 r. z dnia 2.01.2019 r.,

2. P.W. – 000243/JS/02/2023 z dnia 27.02.2023r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożone były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosków dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: ginekologii i położnictwa, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej (oprócz sprawy nr 2 P.W.),
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowania w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone były terminowo. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznano i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzje administracyjne wydano w terminie, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 2 (P.W) Organ decyzją nr 000243/JS/02/2023 z dnia 27.02.2023 r. ustalił prawo do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” na podstawie zaświadczenia potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą

życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawionego przez lekarza specjalistę w dziedzinie położnictwa i ginekologii prowadzącego prywatną praktykę lekarską, w ramach, której nie ma podpisanej umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4.11.2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, stwierdza w zaświadczeniu lekarz ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej. Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lekarzem ubezpieczenia zdrowotnego jest lekarz, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarz, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„(...) Pani [REDAKOWANE], która wydała zaświadczenie lekarskie stanowiące podstawę przyznania świadczenia, jest lekarzem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 4 ust.3 ustawy z dnia 4.11.2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z art. 5 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – jest zastępcą lekarza kierującego Oddziałem Położniczo- Ginekologicznym Specjalistycznego Szpitala Ginekologicznego im. E.Biernackiego w Wałbrzychu, który zawarł umowę z NFZ”.

(dowód: akta kontroli, str.239-253)

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak weryfikacji orzeczeń o niepełnosprawności wnioskodawców oraz członków rodzin wnioskodawców w systemie EKSMOoN,
2. błędne pouczenie w decyzjach przyznających jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka,
3. nie zapewnienie Stronie czynnego udziału w postępowaniu przed wydaniem decyzji odmawiającej prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,

4. brak weryfikacji w systemie Emp@tia, zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe osób ubiegających się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
5. przywoływanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nieaktualnego rozporządzenia w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna,
6. przywoływanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nieaktualnego obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, nierzetelne sporządzenie decyzji administracyjnych,
7. sporządzanie decyzji przyznających świadczenia bez wskazania w podstawie prawnej rygору natychmiastowej wykonalności,
8. nierzetelne sporządzanie decyzji przez niewskazanie odpowiedniej podstawy prawnej w przypadku odstąpienia od uzasadnienia w decyzjach uwzględniających w całości żądanie strony,
9. nieprawidłowy okres i kwota przyznania świadczenia rodzicielskiego,
10. brak wskazania w rozstrzygnięciu decyzji przyznającej jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka miesiąca, w którym świadczenie przysługuje oraz terminu realizacji jego wypłaty,
11. nieterminowe prowadzenie postępowania administracyjnego dotyczącego uchylecia prawa do świadczeń rodzinnych,
12. błędnie ustalony początkowy okres przysługiwania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego,
13. realizacja wypłaty jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka przed uprawomocnieniem się decyzji,
14. brak weryfikacji orzeczeń o niepełnosprawności wnioskodawców posiadających status UKR oraz członków rodzin wnioskodawców w systemie EKSMOoN,
15. nierzetelne sporządzanie decyzji przyznających świadczenie dla osób ze statusem UKR przez nieprzywoływanie w podstawie prawnej rygору natychmiastowej wykonalności,
16. nierzetelne sporządzanie decyzji dla osób ze statusem UKR przez niewskazanie odpowiedniej podstawy prawnej w przypadku odstąpienia od uzasadnienia w decyzjach uwzględniających w całości żądanie strony,

17. błędne pouczenie o środkach odwoławczych w decyzjach dla osób ze statusem UKR,
18. brak wskazania w rozstrzygnięciach decyzji dla osób ze statusem UKR przyznających świadczenie rodzicielskie i świadczenie pielęgnacyjne kwot świadczenia za niepełne miesiące,
19. błędnie ustalony początkowy okres przysługiwania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego dla osoby ze statusem UKR,
20. nieterminowe doręczenie Stronie decyzji dotyczącej przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
21. realizacja wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego przed odebraniem decyzji przez Stronę,
22. podejmowanie działań wobec dłużnika przed odebraniem przez wierzyciela decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
23. nierzetelne sporządzanie informacji o przyznaniu świadczeń dla wierzyciela kierowanych do organu właściwego wierzyciela,
24. nieterminowe sporządzenie wniosku o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
25. dołączanie do wniosku o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego nieostatecznej decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
26. niesporządzanie wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego,
27. przyznanie świadczenia „Za życiem” na podstawie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawionego przez lekarza prowadzącego prywatną lekarską, w ramach której nie ma zawartej umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Weryfikować wnioskodawców oraz członków ich rodzin legitymujących się orzeczeniami o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w systemie EKSMOON.
Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 5 w związku z art. 23 ust. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.) oraz art. 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

2. W pouczeniach decyzji przyznających prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka zawierać informacje o przepisach dotyczących tego świadczenia
Podstawa prawna: art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

3. Przed wydaniem decyzji o odmowie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami informować strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W informacji wskazywać przesłanki zależne od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykonane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem.
Podstawa prawna: art. 79 a, w związku z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.).
Termin realizacji: na bieżąco.

4. Weryfikować wnioskodawców ubiegających się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego za pośrednictwem Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego w zakresie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe wypadkowe oraz chorobowe.
Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 listopada o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

5. Przywoływać w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego aktualne rozporządzenie w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

6. Przywoływać w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego aktualne obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego w danym roku kalendarzowym.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

7. Przywoływać w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych rygor natychmiastowej wykonalności.
Podstawa prawna: art. 32 ust 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych z 28 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.), w zw. z art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

8. W przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji przywoływać w podstawie prawnej art. 107 § 4 k.p.a.
Podstawa prawna: art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

9. W rozstrzygnięciach decyzji przyznających prawo do świadczenia rodzicielskiego oraz prawo do świadczenia pielęgnacyjnego za niepełne miesiące, wskazywać okres oraz kwotę ww. świadczenia.
Podstawa prawna: art. 17 c ust. 5, art. 17 c ust. 6, art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

10. W rozstrzygnięciu decyzji dotyczących jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wskazywać miesiąc, w którym świadczenie przysługuje oraz termin jego wypłaty.
Podstawa prawna: art. 6, art. 8 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

11. Postępowanie administracyjne dotyczące uchylania prawa do świadczeń rodzinnych prowadzić z zachowaniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.
Podstawa prawna: art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

12. Prawidłowo ustalać okres przysługiwania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, biorąc pod uwagę przesłanki wykluczające przyznanie świadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
W związku z powyższym w sprawie nr 5 (N.R.) zakończonej decyzją znak: 000765/SP/08/2023 z dnia 21.08.2023 r. należy ponownie przeanalizować sprawę i prawidłowo ustalić początkowy okres przysługiwania Stronie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego biorąc pod uwagę stanowisko tut. Organu Kontroli. O rozstrzygnięciu należy niezwłocznie poinformować tut. Organ.
Podstawa prawna: art. 17 ust. 5 w związku z art. 24 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.)
Termin wykonania: niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

13. Realizację wypłaty jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka w przypadku, gdy decyzji nie nadano rygoru natychmiastowej wykonalności, rozpoczynać po upływie terminu do wniesienia odwołania.
Podstawa prawa: art. 130 § 1, § 2 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

14. Weryfikować wnioskodawców posiadających status UKR oraz członków ich rodzin legitymujących się orzeczeniami o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w systemie EKSMOON.
Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 5 w związku z art. 23 ust. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.) w związku z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 103 ze zm.) oraz art. 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

15. Przywoływać w podstawie prawnej decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych rygor natychmiastowej wykonalności.

Podstawa prawna: art. 32 ust 1 d ustawy o świadczeniach rodzinnych z 28 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.), w zw. z art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

16. W przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji przyznającej świadczenie dla osób ze statusem UKR przywoływać w podstawie prawnej art. 107 § 4 k.p.a.

Podstawa prawna: art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

17. W przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji, w pouczenia o środkach odwoławczych informować stronę o prawie wniesienia skargi do Sądu Administracyjnego

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 7, art. 127 § 1 a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

18. W rozstrzygnięciach decyzji dla osób ze statusem UKR przyznających prawo świadczenia rodzicielskiego oraz prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, wskazywać okres oraz kwotę w przypadku przysługiwania ww. świadczenia za niepełne miesiące.

Podstawa prawna: art. 17 c ust. 5, art. 17 c ust. 6, art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

19. Prawidłowo ustalać początkowy okres przysługiwania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego dla osoby ze statusem UKR w sytuacji kontynuacji orzeczenia o niepełnosprawności.

W związku z powyższym w sprawie nr 1 (I.B.) decyzję znak: 000799/SP/08/2023 z dnia 30.08.2023 r. należy skierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego celem

stwierdzenia nieważności. O rozstrzygnięciu SKO należy niezwłocznie poinformować tut. Organ celem wydania ewentualnych dalszych zaleceń.

Podstawa prawna: art. 104 § 2 w zw. z art. 156 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

20. Decyzje administracyjne doręczać Stronie niezwłocznie po ich wydaniu.

Podstawa prawa: art. 39 – art.49 b ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

21. Realizować wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego po odebraniu decyzji przez Stronę.

Podstawa prawna: art. 110 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

22. Podejmować działania wobec dłużnika alimentacyjnego, w tym sporządzać zawiadomienia o przyznaniu świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej, wnioski o podjęcie działań kierowanego do organu właściwego dłużnika, wezwania na wywiad, po odebraniu decyzji przyznającej świadczenie alimentacyjne przez Stronę.

Podstawa prawna art. 3 ust.5, art. 4, art. 27 ust.7 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) w zw. z art. 110 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

23. Rzetelnie sporządzać kierowane do organu właściwego dłużnika alimentacyjnego informacje o przyznaniu świadczeń osobie uprawnionej, obowiązku ich zwrotu i wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

Podstawa prawna: art. 27 ust 7a w zw. z art. 28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993).

Termin wykonania: na bieżąco.

24. Wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego sporządzać z zachowaniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

Podstawa prawna: art. 27 ust. 3 a ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) w zw. z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

25. Do wniosków o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego dołączać ostateczną decyzję przyznającą świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Podstawa prawna: art. 27 ust. 8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993).

Termin wykonania: na bieżąco.

26. Sporządzać wnioski o przyłączenie do postępowania egzekucyjnego po ustatecznieniu się decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 27 ust. 3 a w zw. z art.27 ust.8 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993).

Termin wykonania: na bieżąco.

27. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznawać na podstawie zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej, tj. lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń z opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Podstawa prawna: art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz.1923).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tutaj. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta Boguszowa - Gorc, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ilana Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta Boguszowa - Gorc
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrol i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

